

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Divi Thomae Aqvinatis Doctoris Angelici Opera Omnia

Summa diligentia ad exemplar Romanæ Impreßionis restituta

Complectens Quæstiones, Qvæ Dispvatæ Dicvntvr, & Quæstiones
Quodlibetales, siue Placitorum eiusdem S. Thomæ

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Venetiis, 1593

10 Vtrum sufficiat confiteri scripto.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72780](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72780)

DEINDE circa confessionē querebantur tria. **¶** Primo, Vtrum sufficiat quod aliquis scripto confiteatur, an oportet quod confiteatur verbo. **¶** Secundo, An aliquis teneatur statim confiteri habita opportunitate, vel possit expectare vsque ad quadragesimam.

¶ Tertio, Vtrum presbyter parochialis debeat credere suo parochiano, dicenti se alteri confessum, & dare ei eucharistiam, vel non.

ARTICVLVS X.

Vtrum sufficiat confiteri scripto:

AD PRIMUM sic procedebatur. Videtur, quod sufficiat si aliquis confiteatur scripto. Confessio enim requiritur ad manifestationem peccati: sed peccatum manifestari potest scripto sicut & verbo. ergo sufficit si confiteatur scripto.

SED CONTRA est, quod dicitur Ro. 10. Ore confessio fit ad salutem.

RESPONDEO. Dicendum, quod confessio est quoddam sacramentale. Sicut enim in baptismo requiritur aliquid ex parte ministri, scilicet ut abluat, & proferat, & aliquid ex parte suscipientis sacramentum, ut scilicet intendat & abluatur: ita in sacramento poenitentiae ex parte sacerdotis requiritur quod absoluat sub aliqua forma verborum. Ex parte vero poenitentis requiritur, quod se clauibus ecclesiae subiciat, peccata sua per confessionem manifestans. De necessitate ergo sacramenti est, quod sua peccata manifestet, & contra hoc nullus dispensare possit, sicut nec contra baptismum: sed quod fiat manifestatio verbo, non est de necessitate sacramenti, alioquin nulla necessitate posset aliter aliquis effectum huius sacramenti percipere, nisi ore confitendo, quod patet esse falsum. Nam multis, vel quibuscumque qui verbo confiteri non possunt, sufficit scripto, vel nutibus confiteri. Nulla autem necessitate potest aliquis baptizari nisi aqua, propter hoc quod aqua est de necessitate sacramenti: sed ex institutione ecclesiae tenetur homo qui potest, verbo confiteatur, non solum propter hoc ut ore confitens confitendo magis erubescat, ut qui ore peccat, ore purgetur: sed etiam semper in omnibus sacramentis accipitur id, cuius est communior usus, sicut in sacramentali ablutione baptismi accipitur aqua, qua homines communiter viuunt ad abluendum, & in eucharistia panis, qui est communior cibus, unde & in manifestatione peccatorum conuenit uti verbis, quibus homines communiter, & expressius suos conceptus significare confineuerunt. Et attendendum est, quod in hoc sacramentum non imprimitur character, sed solum confertur gratia ad remissionem peccati, quam remissionem nullus consequitur peccando. Peccat autem qui ordinationem ecclesiae praetermittit, unde in baptismo qui seruat ea quae sunt de necessitate sacramenti, praetermittens statuta ecclesiae, consequitur characterem sacramenti, sed non sacramenti effectum: hic autem nihil consequitur.

Rationes autem quae ad utramque partem inducuntur, non multum cogunt, nam neque manifestatio ita expresse potest fieri scripto, sicut verbo: neque quod dicitur, Ore confessio fit ad salutem, intelligitur de confessione peccatorum, sed de confessione fidei.

Vtrum confessio differri possit vsque ad quadragesimam.

CIRCA secundum sic proceditur. Videtur quod aliquis possit differre confessionem vsque ad quadragesimam. Quicumque enim seruat praecipuum ecclesiae, non delinquit: sed ecclesia statuit quod semel in anno homines propria peccata confiteantur. ergo si aliquis expectat usque ad terminum ab ecclesia constitutum, non peccat.

¶ Prater. Baptismus est sacramentum necessitatis, sicut & poenitentia: sed catechumenus non peccat, si differat baptismum usque ad sabbatum sanctum: ergo pari ratione nec contritus peccat, si differat confessionem usque ad quadragesimam.

¶ Prater. Maioris necessitatis est contritio quam confessio: sed confessio sine contritione non ualet ad salutem. Contritio autem sine confessione potest in aliquo casu valere: sed ille qui est in peccato, non tenetur statim contritiōne, quae delet peccatum, alioquin peccator per singula momenta peccaret, ergo nec contritus tenetur statim confiteri, ita quod peccet, si secus agat.

SED CONTRA. Magis est subueniendum morbo spirituali, quam morbo corporali: sed aliquis subiectus morbo corporali, periculo se committeret, nisi remedium medicinae qugeret quam cito possit, & ex negligentia peccaret, multo ergo magis peccat qui differit remedium confessionis adhibere contra spirituale morbum peccati.

RESPONDEO. Dicendum, quod laudabile est quod peccator qui citius commode potest, peccatum suum confiteatur, quia per sacramentum poenitentiae confertur gratia, quae hominem reddit magis firmum ad resistendum peccato. Quidam autem dixerunt quod tenet confiteri quam cito oportunitas confitendi se obtulerit: ita quod si differat, peccat. Sed hoc est contra rationem praecipii affirmatiui, quod licet obliget semper, non tamen obligat ad sp. sed pro loco tempore. Tempus autem implendi praecipium de confessione videtur, quando imminet aliquis casus, in quo necesse est homini quod sit confessus, puta, si imminet ei mortis articulus, vel necessitas accipiendi eucharistiam, aut sacrum ordinem, vel aliquid huiusmodi, ad quod oportet hominem per confessionem purgatum preparari. unde si aliquid horum imminet, & aliquis confiteri praetermittit, peccat, dum modo debita oportunitas adsit. Et quia ex praecipio ecclesiae omnes fideles tenentur saltem semel in anno in festo Paschae praecipue, sacramenti communionem accipere, ideo ecclesia ordinauit, ut semel in anno quando imminet tempus accipiendi eucharistiam, oēs fideles confiteantur. Dico ergo quod differre confessionem usque ad hoc tempus, per se loquendo, licitum est: sed per accidens potest fieri illicitum, puta, si imminet aliquis articulus, in quo confessio requiritur. Vel si aliquis pro contemptum confessionem differat, & similiter per accidens posset esse talis delictio meritoria, si ad hoc differret, ut prudentiori confiteretur, vel deuotius propter sacrum tempus.

Primas ergo rationes concedimus.

Ad illud uero quod in contrarium obiicitur, dicendum, quod morbus corporalis nisi per medicinae remedium extinguatur, semper inualefcit in peius, nisi forte etiam virtute naturae fuerit extinctus, morbus autem peccati extinguatur per contritionem, unde non est simile.